

UNIUNEA POPORULUI

ABONAMENTUL

Pe an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
Pe străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Să ne cinstim părinții

Pomul altotit rodește poame dulci,
iar pomul pdureț rodește
poame acre, pe cari dacă le mănânci,
strepezești dinții. Până chiar și
și se face neplăcută, acra.

Băieți, cari își cinstesc părinții
ca merele bune. Vorbele lor
sunt dulci, iar privirile lor, ca și
râurile lor, sunt curate. Ei, cin-
stind și părinții, vor cinsti pe toată
viața. Ajutorându-și părinții, vor
ajuta pe orice neputincios. Când că-
pății au astfel de copii, apoi mai
tare dar cea Dumnezeu ca acesta
nu le mai trebuie.

Dar se poate întâmpla, ca unii
copii, al căror părinți nu sunt la
locul lor, să se întrebe: „Oare eu
trebuie să-mi cinstesc părinții?” Și
să-l întrebe de ei, să ne întrebăm și noi,
oare sunt obligați copiii să-și
cinstesc pe tatăl, care în loc de a
da o creștere bună și a le chiver-
si averea, i-a crescut ca pe niște
uzici, lăsându-i ruși și flămânzi
în ușile oamenilor?

Și mai departe, oare sunt obligați
copiii să-și cinstesc pe mama, care
se purtări s'abe?

La unele întrebări, ne răspunde
Tatăl Cerului, care răspuns
este dat drept poruncă, pe care
dacă nu o împlinim, ne facem vred-
nici de osânda lui Dumnezeu. Căci porunca
de la Dumnezeu este împedă și
scârba: „Fiule, cinsteste pe tatăl tău
pe mama ta, ca să trăiești mult
și bine pe pământ!” Ori această po-
runcă nu spune că numai pe unii
copii să-și cinstim și pe unii nu, ci
pe toți! Da! Căci părinții sunt repre-
zentanții lui Dumnezeu pe pământ
și fruntea fiiilor. Din care motiv apoi
pe fruntea fiiilor parinte străluc-
te o rază de lumină dumnezească.
Pe această rază, ce e drept, strălucete
și pe fruntea tatălui și
mamei. Dar, cu toate acestea trebuie
să cinstim și pe părinții, pe a căror
fruntea rază de lumină dumnezească
strălucete mai slab. Motivul, pen-
trăcă așa ne poruncește Dumnezeu,
în armata porunca nu se discută,
ci se execută. Și e poruncă dată
numai de oameni.
Prin urmare noi omenii, respectiv

fiul, cu atât mai vârtos suntem obli-
gați să împlinim porunca dată de
Însuși Domnul Dumnezeu nostru.

Iar dacă se întâmplă, ca tatăl să
nu fie la locul său, pentru ce să fie
și fiul rău? De ce să nu fie bun,
cinstitor și de omenie?!

Ionel mergea într-o zi, cu câțiva
colegi de clasă, pe ulițele Avudului.
Deodată, întâlnesc o ceată de oameni
legați în lanțuri, de mâini și de pi-
ctoare. Erau adică niște condamnați
la muncă silnică pe viață. Băieții
numai decât se opresc în loc, ca să
se uite lung la ei. Ionel însă, spre
mal marea mirare a celorlalți, se
duce așa la unul dintre cei condam-
nați și-i sărută mâna cu lacrimi în
ochi. Atunci, mirat și gardianul, în

treba: „Ce faci, băete? Săruti mâna
unul astfel de condamnat? Nu-ți e
rușine?”

Dar Ionel îi răspunde: „Nu-mi e
rușine, căci e tatăl meu!”

Tinerilor! Purtarea lui Ionel este
o plină frumoasă pentru noi!

Pentru fiul, cari nu și ar cinsti pă-
rinții, respectiv cari i-ar batjorci,
Sf. Scriptură are un blestem groaz-
nic și anume: „Să scobiască corbii
ochii acelora, cari disprețuesc pe
tata și se uită urât la mamă” (Pilde
30, 17)

Din cele de până acum relese clar,
că cel mai urât lucru este atunci,
când copiii nu-și cinstesc părinții
iar cel mai frumos și de omenie lu-
cru este atunci, când copiii își cin-
stesc părinții. — Să-i cinstim!

Pr. Octavian Fulcea
Hârseni — Făgăraș

„Agru“-l se pune din nou pe muncă

Duminică, în 2 August după
amiază, între orele 17—20, s'a
ținut la Blaj, în sala de confe-
riențe a Liceului de băieți, ședința
comitetului central al „Agru“-lui.

Ce este „Agru“

Cetitorii noștri își aduc aminte
că „Agru“ este numirea prescur-
tată a „Asociației Generale a
Românilor Uniți“ și că scopul
acestei societăți este susținerea,
apărarea și realizarea intereselor
Bisericii noastre; adâncirea vieții
sufletești a membrilor și inten-
sificarea educației religioase pre-
cum și îndrumarea vieții publice,
și private potrivit morălei creștine,
în sentimentul iubirii de neam și
de patrie.

Dușmanii vreau să ne
sugrume

Dela cedarea Ardealului incoa-
ce, Agru-l n'a mai activat, pen-
trăcă prea mare era durerea, prea
mulți Români uniți rămaseră din-
colo de hotarele blestemate și
prea mulți refugiați au rămas
încă neașezați și cu grija traiului
veșnic amenințătoare.

Dușmanii

În aceste vremuri de bejenie
credeam că dușmanii noștri nelm-

păcați ne vor da bună pace și-și
vor vedea și ei de grijile și ne-
cazurile lor. Ne-am înșelat însă
amarnic. Văzându-ne imputinați
la număr și atât de întristați de
soarta familiilor și a țării, au
crezut că acum este vremea cea
mai potrivită ca să ne sugrume.
Și atunci am început a ne trezi.
Rând pe rând am început a ne
veni în ori și a vedea, că ei
tocmai acum au aflat de bine a
ne nimici cu desăvârșire. Urma-
rea a fost că

s'a convocat comitetul

la care au luat parte I. P. S. Sa
Dr. Valeriu Traian Frențiu epis-
copul Orăzii și administrator apo-
stolic al Arhidiecezei, P. S. Dr.
Vasile Aftenie episcop ajutor dela
București, II. Sa Dr. Victor Ma-
caveiu vicar general și prepozit
capitular, canonicii Dr. O. Tamă-
ian, I. Agârbiceanu, I. Moldovan,
I. Maior și D. Neda, profesor
universitar Dr. Al. Borza Timi-
șoara, d-na și dl prof. univ. Dr.
L. Romul Boilă Sibiu, inspector
general sanitar Dr. Gherman, prof.
I. Crișan București, prof. și di-
rector ministerial Buta București
insp școl. N. Negroțiu Blaj, in-
giner V. Borda Reșița, director
de bancă Peculea Sibiu, prim-

medic județean Dr. L. Domide
Blaj, primpretor Micu Blaj, ad-
vocat Dr. I. Bianu Blaj, protopop
Dr. E. Dăianu Teiuș, director Dr.
C. Suciu Blaj, prof. Dr. D. Man
București, prof. Dr. A. Popa Blaj,
director Dr. I. Cristea Blaj, rec-
tor Dr. T. L. Chinezu Blaj, prof.
Dr. S. Todoran Blaj, Pr. Florea
Blaj, Pr. Man Beiuș, prof. I. Vul-
tur Blaj, director Linu Sighișoara,
prof. D. Maior Blaj prof. S. Giz-
davu Blaj și prof. Dr. E. Popa Blaj.

Hotărârile aduse

Vicepreședinte al „Agru“-lui
rămâne și pe mai departe dl prof.
univ. Dr. Al. Borza, iară
prezidentă a „U. M. F. R. U“-lui
(Uniunea Mariană a Femeilor Ro-
mâne Unite) dna Livia Dr. Boilă.
„Agru“-l și „Umtru“-l rămâne
nedespărțit așa, cum nedespărțit
rămâne și Mitropolia Română
Unită. Se va protesta la guvern
împotriva prea multelor și dese-
lor jigniri aduse bisericii noastre
în vremea din urmă. Ne vom
strânge rândurile în vederea apă-
rării acestei sfinte biserici. Se va
intervenii la Sfântul Părinte dela
Roma ca Ieremia Valahul sau Ro-
mânul, care a trăit în faimă de
sfânt între anii 1556—1625, să
fie cinstit ca sfânt; se va arăta
printr'o broșură scrisă în lim-
bile franceză, germană și ita-
liană, că nu Ungurii, ci Românii
au fost aceia cari au păzit Eu-
ropa de păgâni, ceace se do-
vedește cu marii noștri eroi și
atleți ai lui Cristos: Ștefan cel
Mare, Iancu Huniade Corvinul și
Ștefan Dobo apărătorul cetății
Agria, pe care Unguri-l socotesc
maghiar, cu toate că s'a dovedit
că este Român neaoș. Nu peste
mult se va convoca apoi într'un
oraș oarecare, poate chiar la Blaj,
congresul general al „Agru“-lui.

Ne bucurăm din inimă că „A-
gru“-l reînviază din nou și do-
rim tot atât de mult ca această
asociație să aibă roade cât mai
bogate. Biserica noastră fără de
„Agru“ era ca fără de o mână.
De aici încolo are cine o apăra.

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Divorțul

Una dintre cele mai rușinoase plăgi ale timpurilor noastre

Divorțul este una dintre cele mai rușinoase plăgi care necinstește istoria omenirii și desorganizează familia. Este creația diavolului care a îndemnat pe bărbat, să-și lase sotia legitimă și să trăiască în fărâdelegi cu altă femeie, sau pe femeie să-și lase bărbatul legitim pentru a trăi în noroi cu altul.

Păgânismul vechiu practica pe scară întinsă divorțul. Pe vremea împăratului August, divorțul devenise o plagă așa de deasă, încât istoricii spun că aproape nu era cămin neatins. Erau femei și bărbați care-și numărau divorțurile pe degete și pe lunile din an.

Oreștinismul a șters această plagă rușinoasă, ținând strict la legea dumnezească promulgată dela începutul omenirii și la legea dumnezească restaurată de Mântuitorul nostru Isus Cristos.

În zilele noastre unele state, sub înrăurirea cvreului Naquet (1884) au introdus în lege divorțul.

Legea dumnezească vestită la începutul omenirii, osândește divorțul. Creind Dumnezeu pe primii oameni, pe Adam și pe Eva, a vestit și legea căsătoriei. Referindu-se la această lege, Mântuitorul a zis fariseilor: „Dar n'ați cetit, că cele ce a făcut dintâiu, bărbat și femeie i-a tăcut pe ei? Și a zis: pentru acea-

sta va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă”. Aceasta înseamnă că odată încheiată valid, căsătoria nu se mai poate desface. Dar vai, omul a desfăcut ceea ce a împreunat Dumnezeu și timp de câteva mii de ani, adevărat până la venirea Mântuitorului, a mârjtit opera sfântă a Creatorului.

Intr'o zi, fariseii apropiindu-se de Isus, pentru a-l ispiti, l-au întrebat, dacă omul poate să se despartă de femeie. Răspunzându-le, Isus le a spus, că omul și femeia nu pot fi despreunați, după cum am auzit mai sus, arătând ce se spune în Cartea Facerii. La toate acestea fariseii au spus legea lui Moise care poruncește aceluia care ar vrea să-și părăsească femeia, să-i dea un act de divorț. Mântuitorul însă le răspunde din nou, că Moise nu le-a poruncit Evreilor ci numai le a dat voie să-și lase muierele, și aceasta o făcuse numai pentru învârtoșarea inimii lor. Dar la început n'a fost așa, că trebuie să se revină la legea primitivă: căsătoria nu se poate desface; Oicine își va lăsa femeia sa și va lua alta, preacurvește cu dânsa; și femeia de-și va lăsa bărbatul și se va mărita după altul, preacurvește”. Cuvântul Mântuitorului este limpede și hotărâtor. Divorțul nu se poate admite.

Legea dumnezească menținută de Biserică deosemena osândește divorțul. Dela sfântul Petru și până la Pius al XII-lea. învâ-

țătura Bisericii nu s'a schimbat deloc. Sfântul Apostol Pavel, care însoțea pe Sf. Petru la Roma, scria de acolo celor din Corint: „Celor căsătoriți: poruncesc, nu eu, ci Domnul: muierea de bărbat să nu se despartă; iar de se va și despărți, să nu se mărite sau să se împace cu bărbatul său; și bărbatul pe femeie să nu o lase”.

Să grăiască și faptele! Ce n'a făcut Biserica pentru a salva nedesfacerea căsătoriei? Ea a semnat cu sângele episcopilor, și preoților și fiilor ei celor mai iubiți, sentința Mântuitorului care a zis: „Ceea ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă”. Biserica a osândit divorțul chiar și atunci când această osândire o costa pierderea unor popoare întregi. Biserica a rezistat lăcomiei rușinoase a lui Luther, Albert de Brandenburg, Filip de Hessa, Henric al VIII-lea și alții mulți. Ea a voit mai bine să piardă Anglia și Germania, decât să schimbe o iotă din legea dumnezească. Biserica singură a rămas în picioare, în mijlocul valurilor care au scufundat popoare și țări, tronuri și împărății, afirmând sus și tare legea dumnezească.

Divorțul e osândit și de mintea sănătoasă, căci această plagă în loc de a înfrâna depravarea (destrăbălarea) omenescă, o susține; în loc de a feri soții de certe, îi dușmănește și deslanțae asupra căminului familiar tot felul de injurii și amărăciuni care duc la cea mai urâtă înjosire. Ura dintre soți trece și în sufletul copiilor, care se vor dușmăni între sine și-și vor urla părinții.

Iată, deci, ce este divorțul! O mare primejdie, o nesfârșită nefericire. Astăzi mai mult decât orișicând se vorbește despre sal-

varea societății prin familie, dar se uită că familia e fondată pe căsătorie, și căsătoria n'are nicio valoare dacă nu e fondată pe nedesfacere (indisolubilitate). Deci încă odată: „Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă”!

Pr. Ioan Vultur

Pilde pentru viață

Ce ai vrea să fii?

O gazetă americană a pus odată o întrebare cititorilor săi: ce ai vrea să fii? Ce carieră, adică slujbă, ți-ar plăcea mai mult? Două zi au și început să sosească la redacție scrisorile cu diverse răspunsuri. Fiecare cititor dorea să fie ceva decât era. Unul ar fi dorit să fie general, altul milionar, un altul rege, altul deputat, iarș un altul aviator și așa mai departe.

Între miile de răspunsuri nu era nici unul singur, care să spună că e mulțumit cu slujba ce o are cu soarta ce i-a hărăzit Dumnezeu. După câteva zile sosește la redacție și o scrisoare cu următorul conținut: „Am citit din întâmplare întrebarea ce o puneți cititorilor și mă cred dator să vă dau un răspuns. În tinereță aveam eu o dorință mare: să ajung bogat, să am bani mulți și să-mi pot împlini toate poftele inimii mele. Încă nici nu părăsisem băncile școlii, când am început drum spre înfăptuirea visului meu de fericire. Am urmat pe căminul apucată; am ajuns la bogăție, am gustat toate plăcerile, dar cu înțelegerea nu am făcut cunoștință. Când am băgat seama că drumul pe care urmez mă depărtează de țintă — era prea târziu. Drumul meu se sfârșise în poarta unei chisori, printre ale cărei zăbrele ne-am strecurat aceste rânduri”.

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

De pe front

Cucule, pasăre dragă,
Dute 'n țara mea pribeagă,
Și acum de primăvară
Du-mi o carte 'ntră mea țară.

Du-mi o carte la soție
De pe câmp de bătălie,
Tu îi spune despre mine
De pe aici din țări străine.

Că trăiesc cu mult bănat
Chiar de când m'am străinat
Și-am trăit cu mare greu
Depart de satul meu

Cucule, pasăre-albastră
Tu îi bate la fereastră,
De-o fi s-o trezești cu noapte
Să îi spui dragă în șoapte.

Să le spui că m'ai lăsat
Greu rănit și înghețat
Depart, la Marea Neagră
Și de-mi pierd viața 'atreagă

Nu-mi pare rău de viață
Căci azi îi lumea-i toată nceață
Și-mi pare rău după țară
Că-i îndurerată iară.

Cucule cu pana deasă
Ce veste-mi aduci de-acasă?
Cucule cu pană rară
Ce veste-mi aduci din Țară?
Un soldat

Gornistul

În luptele dela Sevastopol, despre care se spune că era cea mai bine întărită cetate din lume, soldații români au dat dovadă de o vitejie legendară. Cetatea, în care bolșevicii își puseseră toată nădejdea și despre care credeau că nu va putea fi cucerită niciodată, a căzut după lupte de abia douăzeci și cinci de zile. Această biruință se datorește în mare parte și vredniciei soldaților români. Luptele au fost grele. Zile și nopți de arândul, gurile de foc ale tunurilor de toate calibrele și avioanele de

bombardament au vărsat prăpad asupra forturilor, în pântecul căror bolșevicii erau adăpostiți ca fiarele în vizuină. Colinele din apropierea orașului erau pline cu morți. Cadavrele intrate în putrezire răspândeau un miros greu, care le pricinuia mult rău soldaților.

În alte războaie, morții erau îngropați după fiecare luptă. Acum însă nu era chip de așa ceva, căci bombardamentul și atacurile, când de-o parte, când de alta, se succedau fără întrerupere. Pentru bolșevicii adăpostiți în cazemate și forturi era mult mai ușor. Greul era de partea trupelor de asediu. Români și camarazii lor germani erau nevoiți să lupte în câmp deschis și să cucerească tereaul plin de obstacole, metru cu metru. Bolșevicii rezistau cu îndârjire. Uneori prăpădul se deslanțua cu atâta putere, încât părea că toate duhurile iadului au intrat în lărmă. Bărbutul tunurilor și explozia bombelor aruncate din avioane făceau să se cutremure pământul. Ici-colo, în diferite cartiere ale orașului Sevastopol, izbucneau

făcări uriașe de foc. Pân vădebul fierbinte și plin cu mizerie infect, p'utea o păclă groasă de fum lenețios, iar gurile și mânde ale mitralierelor țâșneau fără conținere, în amestec cu vaietul sfâșietor al răniților.

Ioană apocaliptică!

Într'o zi, spre sfârșitul luptelor, un batalion de vânători primi ordin să iea cu asalt un fort care rezista cu îndârjire. Sprijiniți de avioanele de bombardament și de tunurile cari lungeau tărâmercu, Românii, frânți de oboseală, porniră la atac. Ajuși la creasta dealului, în dosul cărora își închipuiau că trebuie să lupte, văzură cu mirare, că până la fort mai aveau de străbătut un pogoriș prăpăstios și o vale de câteva sute de metri.

— Înainte băieți! — îi îmbătau ofițerii.

Vânătorii porniră înainte tăcuți. Secerați însă de focul violent al mitralierelor, se trântiră la pământ și începură să înainteze târâș. Ajuși în vale, se odihniră puțin, apoi porniră iarși la atac. Mitralierele bolșevicilor începură

Aici am învățat multe lucruri pe care nu le cunoscusem înainte. Aici mi-am dat seama că banul nu poate procura plăceri, dar în plăceri nu poți găsi fericirea. Aici să răspund și la întrebarea: „Cum să pus o în gazetă. Ce să scrie aici? Aș dori să fiu ceia să am fost până aici: Om cinstit. Aș vrea să gust din fericirea adevărată, din conștiința unei curate și împăcate cu Dumnezeu. Aceasta e calea pe care trebuie să apuc când oi scăpa de viață. Aceasta e fericirea pe care voi căuta în viitor. „Un pușcăriaș“.

Dar câți dintre oamenii de azi vor să fie oameni cinști? Pentru bani mulți își vând cinstea pe o marfă.

Timișan Iosif
Com. Urlicani

Băiatul meu nu are lipsă de religie!

Preotul unei comune întâlnind un băiat și o femeie în drum, i-a spus:

— „Rogu-te femeie bună, trimite-ți băiatul regulat la școală pentru catehism, căci altcum pot să-l primesc la prima comunicare cu ceilalți împreună“.

Femeia însă, sfătoasă și obraznică, răspunse:

— „Băiatul meu nu are lipsă de nici un fel de catehism, nici de comunicare. Doar și ștejerii stăc în pădure minunat, fără să aibă lipsă de religie!“

— Așa e, sărmană femeie — răspunse preotul — ba și dobitoacele din grajd cresc fără să aibă lipsă de religie.

Peste 20 de ani Curtea cu Juriți a osândit la moarte pe acel băiat din cauza că a sugrumat

Datorința de a citi cărțile de învățături creștinești

— De unde le cumpărăm? —

de Prot. Husar Roman Petru

Ocazii adesea foarte ușor de găsit, numai cât uneori sunt ocazii nenorocoase, întrucât ori sunt cărți deadreptul rele, și sunt cărți cari sunt tipărite sub nume bisericesc dar de fapt au cuprins străin; ori nu ne învață destul de bine lucrurile, ori nu ne învață de loc, ci ne îmbată cu minciuni și cu nimicuri, pe cari unii, fiind prea simpli și neînvațați, fiindcă sunt foarte ușoare la înțeles, le cred de bune și de drepte și le țin în mare cinste, așa sunt: „visurile“, „visul“, „Epistolia“, etc.

Ce-i de făcut dar, ca să ajungi la cărți bune? Ceice simt atragere și plăcere în a cumpăra pentru ei, ori și în a se ocupa în a îndemna și a da și altora să cumpere, (taptă nespunsă de bună și creștinească), să-și spună preotului dorința. Preotul va comanda dela anumite edituri cărți mai multe, iar el se va angaja să le vândă oamenilor. Nu trebuie să fie comună, în care să nu avem cel puțin 1 sau 2 oameni cari să facă aceste tapte atât de vrednice de cinste, ca să vândă cărți creștinești prin comună (colportaj) Așa am putea ajunge să aivă fiecare casă cel puțin câte 10 cărțile cu sfaturi și învățături creștinești. În Elveția și în alte țări, țărani au fiecare câte o bibliotecă de câte 150 până la 500. ba poate și mai multe cărți.

Iosif Timișan
Comuna Urlicani.

Așa e ușor să înțelegem cum au ajuns acolo să fie mult mai învățați ca la noi, și ca să le fie rușine dacă mai au 3 sau 4 copii din sută cari nu știu carte, când la noi chiar de știu citi 80%, totuși dacă am căuta bine am putea găsi că jumătate din sută citesc foarte puțin, iar jumătate din jumătate abia rar, și abia din a ceștiabinșor. (Asta ne este starea; să nu ne revoltăm de loc!)

Prin cetire de cărți bune s'ar ajunge la o mare înaintare a Bisericii și a Neamului.

Pocății prin cărți și-au câștigat cel puțin 90% din credincioși. Căci la ei toți aceia au mers, cari știu citi bine, ori erau dornici de acestea și nu li s'au dat la noi (ori li s'au dat deja prea târziu).

Noi vrem să dăm tuturor și îndemnăm pe toate căile pe toți: cumpărați cărți creștinești! Citiți cărți creștinești! Va punem la dispoziție cărți creștinești.

Iar unde nici cum nu puteți ajunge la ele altfel, luați legătura cu Librăria Seminarului, Blaj. Scrieți cam ce v'ar trebui, iar librăria vă va trimite un catalog. Apoi depe catalogul ce-i pe dosul fiecărei cărți puteți comanda (cere) iarăși câte vreți.

Trebuie să ajungem acolo ca fiecare comună să fie astfel organizată ca să aibă cel puțin un creștin bun care să țină să (comande) și să vândă astfel de cărți.

Avem și alte edituri (aici dincoace) „Presa Bună“ Iași — „Serafica“ Săboveni (Jud. Roman),

Episcopia gr. ca. Lugoj, de unde cerând vi se vor trimite cărți pentru vânzare. Oricine se simte chemat pentru aceasta să o facă, iar de o lasă nefăcută, păcătucește.

Așa dar pe scurt: ori luăm legătura cu preotul nostru pe care-l rugăm, să ne comande cât mai multe cărți; ori le comandă ucul din credincioși pe numele lui înțelegându-se în scris cu editura cu privire la plățirea lor.

De prin sate

Sărbătoreasca pomenire

a unui erou, căzut pe câmpul de onoare

În fața unui numeros popor și cu multă durere în suflete, s'a slujit, Duminecă, în 5 Iulie a. c. în Dâmbu de pe Câmpie jud. Cluj-Turda, parastasul pentru odihna sufletului și pomenirea bravului sergent Iuliu Rusu din localitate, căzut la datorie în 27 Maiu 1942, — al doilea în acest războiu.

Biserica, deși spațioasă, de data asta s'a dovedit neîncăpătoare pentru cuprinderea marelui număr al credincioșilor adunați din loc și satele din jur. După sfânta Liturghie slujită de Păr. din loc și Păr. Nicolae Racovițan paroh vice-prot. on. pens. în Silvașul de Câmpie, care a tălmăcit și cuprinsul sfintei Evanghelii: despre slăbănog, s'a continuat cu slujirea parastasului, afară în ușa bisericii. Eroica moarte precum și deosebita cinste de care s'a bucurat, în comună și satele vecine, acela care a fost Iuliu Rusu, — fiul frunțașului și a binecunoscutului gospodar în împrejurimi, Ciprian Rusu, primarul comunei și cantorul bisericii, — el însuși un ales cântăreț de strană, au fost cauzele, care au atras această lume multă de săteni la serbare. Cuvântarea dela urmă, prin care s'a preamărit vitejia de veacuri a poporului român, precum și îndreptățita luptă și vitejia soldatului român din acest războiu al nădejdiilor noastre de mai bine și apoi vitejia, moartea și alesele însușiri ale eroului sărbătorit, — a ținut-o Păr. din loc, T. Șermășan.

Nu au fost ochi care să nu plângă Elevul T. Șermășan a recitat cu simț versurile ocazionale, făcute de Păr. Teodor Sărmășan

secere în plin. Rândurile vânturilor se răriră. Până la fort erau aveau de făcut vre-o trei sute de pași, dar focul mitraliere era atât de violent, că nu mai era chip să înainteze. Pădăratul răvășit de bombe și plin de cadavrele bolșevicilor, li înlocuiește pas cu pas.

— Aici ne prăpădim cu toți! — vorbiră soldații, căutându și adăpost prin gropile răvășite de bombe.

— Vezi, mă', camarade — zise un caporal — că și bolșevicii ne prind bine câteodată. Acum ne servesc de mască individuală.

Asta, lângă care m'am pitit cu mine — vorbi un sergent — o fi mort de două săptămâni, că mi-a rămas a varză borșită.

— Al meu e fi din neam de țărani — glumi un altul — că are niște buze de-o șchioapă.

— Ptiu!... — scuipe gornistul batalionului — lua-i-ar dracu', că război mai sunt! Astia imi înlocuiește plămâni, că n'o să mai pot suna din goarnă.

Comandantul batalionului, cu

receptorul telefonului de campanie în mână, aștepta noui ordine.

— Bine, d-le maior — vorbi colonelul — ce 'nseamnă ezitarea asta?

Unde te-ai împotmolit cu batalionul?

— Nu mai e chip să înaintăm, d-le colonel. Ar însemna să-mi pierd toți oamenii. Terenul ce mai avem de străbătut până la fort este o adevărată „vale a plângerii“.

— Lasă, te rog, comentariile! — vorbi colonelul cu asprime. — Datoria d-tale este să execuți ordinul primit. Trupe de întărire nu am de unde să-ți trimit, căci toate batalioanele imi sunt angajate în luptă.

Nu uita însă, că fortul trebuie cucerit, cu orice preț! Lucrul acesta cade în sarcina d-tale. Deci, cu Dumnezeu înainte!

Batalionul primi ordin de înaintare. Soldații companiei din linia întâi șovăiră. Maiorul îngălbeni. Se poate una ca asta? — Soldații se întreba el în gând. — Soldații lui, cari au înfruntat de-atâtea ori

moartea și au dat mereu dovezi de o neîntrecută vitejie, nu mai au acum curaj?

Dorobanții eroi dela Grivița, când au ajuns în „valea plângerii“, au șovăit o clipă. Le-a fost poate frică de moarte? Nul!

Așa au șovăit acum și strănepoții dorobanților dela Grivița. Dar numai o clipă.

— Să sune goarna! — ordonă maiorul, iscodind cu privirea pălcurile de soldați din compania întâi.

Sergentul, voinic ca un brad, sări în picioare. Își saltă arma în spate și, ridicând goarna la buze, începu să sune „atacu“.

Glasul de aramă al goarnei străbătu prin rândurile vânturilor ca un fior cald. Ochi soldaților se aprinseră ca o schinteiere de jeratec. Obrajii istoviți și stacojii de neodihnă se îmbujorară ca prin farmec. Un strigăt de „ural!“ puternic cutremură văzduhul și, în clipa următoare, valul de piepturi încordate poroi năvalnic, ca o furtună.

Mitralierele bolșevicilor secerau în plin, dar vânătorii înaintau

mereu, într'un iureș fulgerător, calcând în picioare grămezile de cadavre și sărind peste gropile răvășite de bombe.

— Înainte băieți! — răsunau în răstimpuri glasurile găfâitoare de oboseală ale ofițerilor.

Vânătorii însă nu mai aveau acum nevoie de îndemnuri. Cu mâinile încheștate pe armă, urmașii Dacilor înaintau ca vijelia, și nici o putere lumească n'ar mai fi putut să le taie avântul.

În fruntea companiilor alerga maiorul, ca un Făt-frumos din povești.

În răstimpuri soldații li esiau înainte, vrând să-i facă adăpost din piepturile lor. Din câteva salturi însă comandantul era iarăș în fruntea lor.

— Tot după mine, puii mei! Și numai după mine!...

În flancul drept al companiei gornistul suna „atacu“. În casca lui de oțel, gloanțele mitralierei bolșevice loveau cu răpăieli de grindină. Un glonte îl lovi în picior. Gornistul o luă înainte șchio-pătând. După câțiva pași, simți o înțepătură în umărul drept.

Iar d-l Inv. Dezideriu Otvîș, dela Școala primară din loc, a cântat, cu mult suflet un duios «vers» ocazional compus de D-sa

Așa s'a preamărit o viață scumpă, stînsă la vrăsta de 28 de ani pe câmpul de onoare.

Pe cel dus îl deplîng, — pe lângă părinți și moșul său; Solomon, tătănă-sa: Irina și alte multe nenumărate rudeni, — scumpa lui soție: Leontina, cu care abea cinci ani a trăit împreună, într'o adevărată înțelegere și fericire, și micul său Ciprian în al patrulea an al vieții sale.

Dar îl deplîngem și noi toți cunoscuți lui, căci prea a fost bun, drept și credincios deși:

Celor ce ne îndrumă chiar și din morminte
Nu lacrimi li-se cade, ci recunoștința și
[aduceria-aminte

Trupului său ciuruit de gloanțe odihna
Iar sufletului lui mare iertare dela Domnul
să-i cerem.

T. S.

Păcatul este moartea sufletului și de multe ori și a trupului. O întâmplare destul de obișnuită în lumea păcătoasă de azi, dar cu un sfârșit destul de trist. O fată dintr'un sat din județul Constanța s'a dat în dragoste cu un tânăr flăcău, dragoste mare și cu păcat. După câțva timp, când iubitul a trebuit să plece la oaste, fata s'a simțit că va fi mamă. Oa să nu fie de rușine în sat, rudeniile au ajutat-o să facă avort și nenorocita fată a murit în chinuri groaznice. — În Sfânta Scriptură, se spune că plata păcatului este moartea, înțelegându-se moartea sufletului, dar de multe ori și a trupului. Nenorocita femeie a vrut să-și mai încarce sufletul și cu păcatul uciderii de prunc. Nu i-a ajuns numai păcatul curviei, a greșelii tinerețelor ei.

Mâna îi amorți. Trecu acum goarna în mâna stîngă. În curând un glonte îl înțepă în umărul obrazului. Peste lumina oșniului drept i-se așază un vâl întunecos. Fața i se umplu de sânge, dar el suna din goarnă mereu

Vânătorii erau acum în fața fortului blestemat. Cât ai clipi din ochi, obstacolele fură sfărîmate.

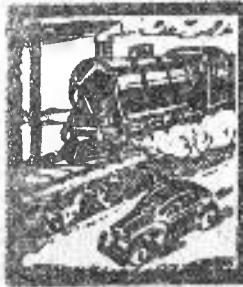
Isbit acum de un glonte în crucea pieptului, gornistul se clătina. Cu ultima sforțare, mai ridică odată goarna la buze. În acelaș moment, văzduhul se cutremură în strigătul de „ura!”

Cu ochiul ce-i mai rămase, gornistul privi înainte și văzu fluturând de-asupra fortului drapelul românesc. Buzele i se strânsură într'un zâmbet, apoi se prăbuși la pământ, ca un copac retezat.

Seara târziu, ofițerii și soldații rămași în viață, începură să povestească despre camarazii plecați dintre ei pentru totdeauna. Moartea vrednicului gornist îi înduioșă pe toți. Maiorul, rănit și el la o mână, privi un răstimp spre orașul fumegând și șopti:

— Alături de Arhangheli din ceruri, gornistul Ion Dragu va suna deșteptarea, la sfârșitul veacurilor.

Sabîn G. Trușla

CUM STA LUMEA SI TARA

Răsboiul din Răsărit

Luptele sunt în plină desfășurare pe întreg frontul din Răsărit. Trupele germane, române și slovace au câștigat și în săptămâna aceasta biruințe frumoase.

După ocuparea orașului Rostov și trecerea Donului, trupele germane și aliate au respins pe bolșevici mai departe înspre Răsărit, ocupând și Novocerk și Bataisk. Deasemenea se spune că în mai multe locuri Donul a fost trecut de Germani, cari s'u dus cu ei un mare număr de arme și care de luptă.

La Voronej, pe frontul mijlociu atacurile bolșevice au slăbit mult în săptămâna aceasta.

La Miaznoapte, la Volhov, bolșevicii au atacat cu mare putere, încercând să ocupe un cap de pod.

„Invingeți sau muriți“

Cu aceste cuvinte s'a adresat Stalin armatelor sale cari luptă împotriva Germaniei, dându-le apărare poruncă, să nu se mai retragă, ci să învingă sau să moară.

Și, după cum se pare, comandanții bolșevicii nu și prea cruță oamenii, ci li mână înainte ca pe o carne ieftină de tun. În luptele din săptămânile din urmă s'au ridicat movile de soldați bolșevici morți.

Se strânge funia la par

Lovitura cea mare pe frontul rusesc se apropie. Așa se pare din știrile cari vin de pe acest front. Guvernul bolșevic simte că i-se apropie funia de par și face încercări desnădăjduite de a ieși din situația grea în care se află. Solul bolșevic dela Londra a vorbit Englezilor despre situația adevărată a Rusiei și le-a cerut să-i ajute, pentru a putea scăpa de Germani. Bolșevicii nu cer nici mai mult nici mai puțin, decât ca Englezii să atace pe Germani la ei acasă, făcând un al doilea front. Numai că Germanii spun, că ei nu se tem de vreun atac englezesc și dacă Englezii vor încerca să-i atace, vor fi crunt pedepsiți.

Gazetele străine scriu că Germanii sunt bine pregătiți și apărați și acasă și că întreaga coastă Europei este bine păzită.

Patria este în primejdie

Așa a glăsuț postul de radio bolșevic: „Patria socialismului este în primejdie“.

Biruințele armatelor germane române și slovace dela miazăzi de Rostov și Don i-au cam pus pe gânduri pe conducătorii bolșevici, cari sunt primejduți și fac apeluri desnădăjduite către po-

porul rus și către Englezi, ca să-i ajute.

Ajutorul englez, după cum se spune, merge tare încet și bolșevicii se străduiesc singuri, să oprească înaintarea vijelioasă a trupelor germane și aliate.

Biruința pe frontul rusesc

În ultimele zile trupele germane și române au câștigat noi biruințe, ocupând orașul Szalk, un însemnat nod de cale ferată. Linia ferată Krasnodar-Stalingrad a fost trecută pe un front larg.

Armatele lui Timoscenko sunt într'o situație grea și se retrag fără nici o ordine.

Pierderile bolșevicilor sunt foarte mari, după cum mărturisesc prizonierii bolșevici, luați în aceste lupte. Numai în zece zile bolșevicii au pierdut 804 avioane.

Răsboiul din Apus

Prin războiul din Apus se înțelege luptele de aviație dintre Germani și Italiani.

Ca răspuns la cererea Rușilor, de a face un nou front în Apus, Englezii au sporit atacurile asupra Germaniei. Așa au fost atacate câteva orașe germane, în mai multe rânduri, de către avioanele engleze.

Germanii n'au lăsat fără răspuns aceste atacuri și au atacat și ei Anglia, bombardând mai multe orașe engleze.

Anglia se lasă?...

Până acum Englezii erau tari și mari în India. I-au jucat pe bieții Indieni cum au știut ei.

De când cu războiul acesta însă Indienii au ridicat și ei capul și au început să asculte ce le mai spun și alții. Mai ales războiul din Pacific și făgăduințele de libertate ale Japoniei i-au trezit bine pe Indieni. Șefii lor au început să ceară mari libertăți pentru India dela Englezi.

Guvernul englez s'a ținut destul de tare și n'a vrut să înlățească cererea partidului naționalist de a se da libertate deplină Indiei.

Se pare însă că în cele din urmă va lăsa o mai domol și guvernul englezesc, dând Indiei mari libertăți, numai pentru a scăpa din încurcătura războiului.

Neutralitatea Suediei

S'a vorbit în zilele acestea de nou de Suedia, singura țară din Nord care a rămas ferită până acum de război. Conducătorii acestei țări ar fi vrut ca ea să rămână și pe mai departe așa, adică neutră. Se pare însă că nu este lăsată în pace de Ruși cari au scufundat un vapor suedez. O gazetă mare suedeză spune, că dacă Suedia va fi forțată să intre în război, atunci ea va intra alături de tabăra cea mai tare.

Sfătuirea militară din America

În America, la reședința lui Roosevelt, s'a ținut o sfătuire militară însemnată.

Sfătuirea aceasta a fost hotărâtă de dl Roosevelt, pentru a discuta cu șefii militari situația gresită a frontului din Rusia.

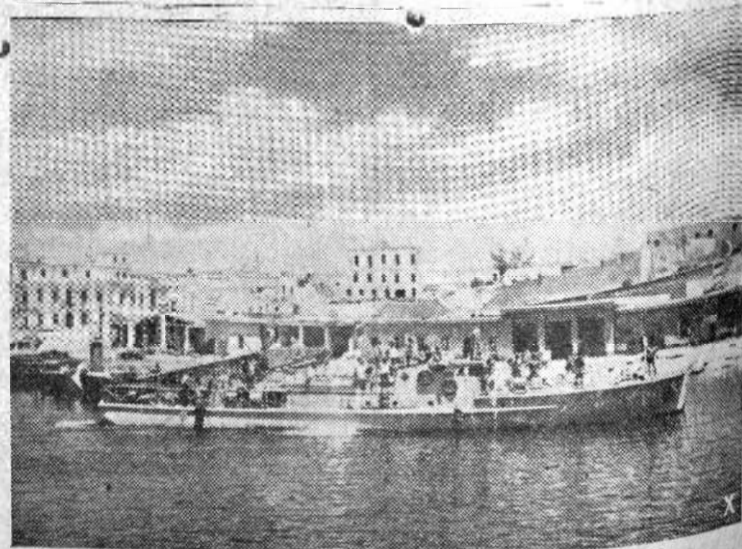
Ce se petrece în Africa

În Africa, avioanele germane au bombardat mai multe aerodromuri din Cairo și regiunea canalului Suez.

Se spune că pierderile Englezilor sunt destul de însemnate, mai ales că în ultimele zile au dat atacuri puternice la Alamein și Tobruk.

Turburări în India

În India sunt în continuă turburări. Se spune că o mare parte a populației indiene este împotriva Angliei și dorește desfașurarea de Englezi.

Vapoare germane în portul Tobruk din Africa.

Filanda nu face pace

La sfârșitul săptămânii trecute s-au auzit unele zvonuri mincinoase cu privire la politica Finlandei. Se spunea adică între altele că această țară ar fi hotărât să se retragă din războiu cu ajutorul Americii.

Guvernul finlandez a răspuns că aceste zvonuri sunt neadevărate și că Finlanda nu-și schimbă politica.

Unde se găsesc trupe americane

O gazetă streină scrie că se găsesc trupe americane în următoarele țări: Irlanda, Australia, Terra Nova, Labrador, Bermude, Bahama, Cuba, Antigua, Santa-Lucia, Trinidad, Jamaica, Guyana, Guatemala, Ostarika, Panama, Venezuela, Ecuador, Brazilia, Eritrea, India, China, Egipt, Irak, Islanda, Groenlanda și în partea apuseană a Africii de Miază-noapte.

Știrile săptămânii

Parastas pentru mitropolitul Ioan Vancea. Duminică în 2 August s'a slujit în toate bisericile din arhidieceză un parastas pentru odihna sufletului marelui mitropolit Ioan Vancea. La Brașov această slujbă a fost făcută de P. S. Dr. Valeriu Traian, episcopul Orăzii Mari și administratorul apostolic al arhidiecezei noastre, înconjurat de canonici. Predica despre viața marelui mitropolit a rostit-o p. canonic Ion Moldovan.

Darul plugarului. În vremurile acestea grele pe care le trăim fiecare plugar trebuie să se gândească și la cei săraci și să-i ajute. În vara aceasta și la toamnă plugarii sunt rogați să dea din avuții lor cât de puțin; cereale, poame, legume, cartofi, porumb. Lucrurile strânse vor fi înmagazinate la primării și vor fi împărțite apoi celor mai săraci din comună și cantinelor școlare. Ajutând pe cei săraci, plugarul nu răspunde numai unui îndemn de milă, el ajută și țara care are mai mare lipsă de liniște și ca toți fiii ei să fie mulțumiți.

Ajutor pentru gazetă. În vremea din urmă am primit următoarele ajutoare pentru gazetă: dl. Suciu Onoriu din Brașov Lei 275; P. r. Iuliu Olariu din Surducul-Mare Lei 50; P. r. Chira Teodor din Boș Lei 250; dl. inginer Vasile Borda din Reșița Lei 300. Le mulțumim tuturor din toată inima și le făgăduim că ne vom muii a face această gazetă cât mai bună.

Coleră în China. În China a izbucnit din nou grozava boală a colerei, care seceră mii de vieți.

Lumină pentru sate. Bătrâna societate culturală ardeleană „As-tra”, care de ani de zile a muncit pentru ridicarea și luminarea poporului român din Ardeal, continuă și în vremurile de azi această muncă prețioasă. În anul acesta cu ajutorul „Consiliului de patronaj” urmărește înfăptuirea unui plan frumos de ridicare a satelor, înființând școli țărănești, expoziții și întreceri plugărești.

Grâu care se coace iarna. Plușgăria a ajuns să fie azi o știință înaltă ca și medicina, advocatura sau ingineria. Învățații și-au tot bătut capul, cum ar face ca să se poată cultiva grâu și în regiunile mai reci, cu veri mai scurte. După încercări îndelungate și amestecuri de soiuri diferite, ei au ajuns să cultive un soi de grâu care se coace toamna târziu, odată cu venirea zăpezii.

Într-o mină din Ungaria au pierit 49 minieri. În minele de carboni Tokod din Ungaria s'a întâmplat în săptămâna trecută o explozie îngrozitoare. Au fost omorâți 49 minieri care au avut necorocul să fie de rând în mină la lucru.

Pentru o brazdă de pământ. Un groznic omor s'a întâmplat în comună Dobra din județul Dâmbovița, în cursul unei sângeroase încăierări. Cearta a început pentru o bucată de pământ, dela care nu se puteau înțelege familiile sătenilor G. Spirea și Ion Iie Șerban. Întâlnindu-se pe locul de pricină, cele două familii s'au luat la ceartă apoi la bătaie, cu furcile și sapele pe cari le aveau la ei. Unul din bătrâni a rămas mort pe loc, iar altul greu rănit a fost dus la spital. Toți ceilalți bătrâni au fost duși la închisoare.

Un fierar din Bacău a fost omorât de un taur. La grajdurile orașului Bacău s'a petrecut în zilele trecute o nenorocire înfiorătoare. Fierarul Gh. Aramă din acest oraș a fost omorât de taurul comunei, pe când încerca să-l scoată afară din grajd. Taurul era de o sălbătăcie rară și foarte puținii oameni îndrăzneau să se apropie de el. Gh. Aramă era însă un om curajos și nu s'a silit să intre în grajd și să încerce să-l scoată afară. După ce l-a desprins dela iesle, taurul s'a repezit la neno ocetul fierar și l-a trântit la pământ. Lovitura a fost așa de puternică, încât omul a murit după câteva ceasuri.

Cu ajutorul dracului. Așa vo au să se mărite tinerile fete Henriete și Rozalia Hrschorn din Brăila. Le învățase o țigancă smecheră, că se pot mărita ușor, dacă li vor aduce ei o însemnată sumă de bani și lucruri de valoare pe cari să le dea dracului, ca acesta în schimb să le găsească la amândouă câte un bărbățel după sufletul lor. Se vede însă că întunecimea sa nu s'a îm-

Rugăciune

O, Doamne Preainalte, ce 'n ceriuri locuești,
Și din acele locuri spre pământeni pr.vești,
Și vezi cum mii de oameni își dau sufletul lor
Scâlțați în lac de sânge și'n focul gloanțelor.

Tu care toate acestea le vezi din ceriul sfânt
Revarsă-ți îndurarea și spre acest pământ,
Și fă să înceteze pentru totdeauna,
Vârșarea de sânge ce-acum ține 'ntruna.

Fă, să 'nțeleagă creatura Ta,
Că a greșit rău calea pe care merge ea,
Arată-i Doamne calea pe care s'o urmeze,
Și fă ca desbinarea din lume să 'nceteze.

O, Doamne Preainalte ce 'n ceriuri locuești,
Ascultă-această rugă a celor pământești,
Și dă pe pământ pace, pace și bunăvoință,
Și ne-adună pe noi toți sub a Ta sfânt' ocrotire.

Coruțiu Viora
Învățător reformat, Nășud.

părtășit din darurile fetelor și acestea au rămas tot nemăritate. Văzând că mirii așteptau în vin, fetele au dat-o în judecată pe țigancă pentru înșelătorie.

Dela cântece și veselie la omor. Întâmplarea s'a petrecut în comuna Sâmpetru din județul Brașov. În noaptea de 9 spre 10 Iulie mii mulți servitori din sat au chetuit la cârciumă până târziu. Plecând către casă, înainte de a se despărți ei au început să cânte. Pe drum au fost opritți de săteanul Nicolae Bârsan, care i a certat că pentru ce cântă și fac larmă în miez de noapte. Cum unul din argați, anume Văcaru Covrea i-a răspuns mai răstă, Nicolae Bârsan i-a dat o palmă. De aci s'a pornit apoi o bătaie crâncenă. În toiul încăierării Văcaru Covrea și-a scos cuțitul dela brâu și a înjunghiat pe Nicolae Bârsan, în inimă. Lovitura a fost așa de sigură, încât bietul om în câteva minute a murit. După această ispravă bătrânișii au fugit. A doua zi s'a început urmărirea lor. Doi dintre ei au fost prinși în curând și au recunoscut totul. Ucigașul principal însă, Văcaru Covrea, a fugit și s'a ascuns pe câmp. După mai multe zile de urmărire prin holdele de grâu, el a fost aflat de jandarmi cari l-au provocat să se predea. Văzând că nu mai poate scăpa, Văcaru a încercat să se omoare cu acelaș cuțit cu care omorise și pe Nicolae Bârsan. Așa rănit, el a fost luat de jandarmi și dus la spital, unde după ce se va vindeca va fi judecat pentru fapta lui.

O casă din pietre prețioase. Un locuitor din Idar-Oberstein a isprăvit, după o muncă de 50 ani, construirea unui castel ca'n povești, lucrat din 50.000 pietre prețioase. Se spune că este unul din cele mai frumoase lucruri ce se pot vedea. Întreg castelul are o lățime de 1 metru, lungimea și lățimea de 75 cm. — Curat ca 'n povești!

Cunoștințe folositoare

Vindecarea boalelor

Leacuri de ceapă

Se întrebunțează în contra căderii părului: Se taie o ceapă în două felii și cu aceste felii se freacă pielea capului, unde părul este mai rar.

Zeama de ceapă smestecată cu oțet de vin bun, trasă pe nas oprește curgerea sângelui din nas.

Când te-a înțepat vre-o albină, stoarce pe locul umflat o ceapă.

Când ai buboi, ia o ceapă, li scoți miezul, pui în scobitura rămasă sau de vacă sau de oaie, o bagi în spuza focului să se înfierbânte bine, apoi o pui pe buboi, o legi și o lași acolo până ce buboiul sparge.

Când tușești și te năduși, zdrobești o ceapă, o amesteci cu miere și o lași să dospească, apoi iei câte trei linguri pe zi.

Leacuri din lămâie

Când te doare în gât, fă gargară cu zeamă de lămâie.

La dureri de stomac ia un ceai de mușetel cu zeamă de lămâie.

Dacă suferi de ficat, ia ceai ruscusc cu zeamă de lămâie.

Murdăria de pe mâni se curăță cu zeamă de lămâie.

Bazele devin mai roșii dacă le freci cu puțină zeamă de lămâie.

Cărți nouă

August Em. Dorwag: Contabilitatea plugarului. Zicala românească prin care se arată că struda fără socoteală nu-i de nici un folos, este de o mare valoare în orice vreme.

Răul se înlătură cu chibzuință și bună judecată, iar binele se poate apropia numai prin muncă chibzuită făcută cu bună socoteală.

Cartea care-l învață pe plugar această bună chibzuință și socoteală, pentru ca treburile, gospodăria și ogorul să-i meargă bine, este cartea d-lui August Em. Dorwag, numită „Contabilitatea plugarului”. Plugarii înstăriți sunt sfătuiți să o cumpere, căci numai bine și folos le aduce.

